

bodo služili načrtovanju socioekonomskega in prostorskega razvoja regije ter bodo objavljeni v posebnem zborniku.

Raziskovalno delo, ki so ga opravili geografi v zvezi z zborovanjem, pomeni obogatitev geografskih izsledkov o Severovzhodni Sloveniji, za katera smo se zadolžili na II. posvetovanju leta 1954. Ta bera ni majhna, saj smo dobili vrsto kompleksnih geografskih monografij, raziskav o problemih obmejnih območij, o nacionalno mešanih ozemljih, odprti meji, o urejanju in varstvu okolja, spremembah agrarne pokrajine, procesih urbanizacije, deagrarizacije, migracijah prebivalstva ipd.

Referati s področja geografije v šoli so predstavili predvsem koncept geografije v osnovni šoli in njegovo vertikalno nadgradnjo na vseh stopnjah usmerjenega izobraževanja ter pristope, kako realizirati učne načrte. V tej sekciji je bilo posredovanih 5 referatov.

V sekciji s posebno geografsko tematiko smo se lahko seznanili z zelo pestro problematiko, ki je zajela v 13 referatih širok spekter vprašanj iz fizične in družbene geografije. Probleme človekovega okolja je obravnavalo 7 referatov, in to iz načelnih in prostorsko-aplikativnih vidikov.

Program XI. zborovanja pomeni prizadevanje slovenskih geografov, da bi utrdili vezi med znanstvenim raziskovanjem in družbeno prakso. V ospredje postavlja teamsko delo, interdisciplinarnost, povezovanje in usklajevanje raziskovalnih programov geografskih institucij. Ugotavlja tudi potrebo po nadaljnjem razčiščenju načelnega koncepta slovenske geografije. S takšno problematiko pa smo slovenski geografi prispevali tudi k metodologiji raziskovalnega dela in k afirmaciji svoje stroke.

XI. zborovanje je v številnih diskusijah in v svojih sklepih začrtalo tudi smernice nadaljnega razvoja geografije in najbolj aktualne naloge. Omenimo naj predvsem potrebe po reševanju specifičnih problemov družbeno-ekonomskega in prostorskega razvoja Slovenije, prilagoditvi raziskovalnega programa potrebam družbenega planiranja, po nadaljevanju raziskav Severovzhodne Slovenije in drugih slovenskih pokrajin ter reševanju problemov, ki jih odpira sedanja stopnja družbenega razvoja, t.j. problemov okolja, nerazvitih in manj razvitih območij, obmejnosti, zamejske Slovenije, prostorske integracije kmetijske proizvodnje, energije, gospodarjenja in poselitve gorskih območij, infrastrukture, prometa, turizma, urbanizacije in deagrarizacije. Zborovanje postavlja pred slovenske geografe tudi zahtevo, da se čim aktivneje vključijo v reformo izobraževalnega sistema.

Borut Belec

Simpozij Znanstveno delo Jovana Cvijića ob petdesetletnici njegove smrti v Beogradu od 21.—23. novembra 1977.

Srbska akademija znanosti in umetnosti je v sodelovanju z beograjsko univerzo in njeno naravoslovno-matematično fakulteto ter geografskimi in etnografskimi inštitucijami v svojih prostorih organizirala simpozij o znanstvenem delu svojega nekdanjega predsednika in univerzitetnega rektorja, najbolj znanega in plodovitega geografa Jovana Cvijića (1865—1927). Ko bodo izšli natisnjeni referati s tega simpozija, to ne bo prvi zbornik, posvečen temu velikanu znanstvene misli. Že l. 1924 je v Beogradu izšel Zbornik radova, posvečen Jovanu Cvijiću. V istem kraju je l. 1968 izšel zajeten zbornik z naslovom Cvijićev zbornik v spomin 100-letnice njegovega rojstva. Bil je plod simpozija v Koviljači od 14. do 16. oktobra 1965. Prejšnji zborniki prinašajo predvsem Cvijićeve zasluge za geografijo in sociologijo. Zadnji simpozij pa je osvetlil Cvijićevo delo z vidika mnogo številnejših strok.

Prvi dan simpozija so po uvodnih in svečanih govorih akademikov (Lukić, Nedeljković, Stevanović, Lutovac, Urošević) sledili prikazi Cvijićeve vloge za geološko in geotektonsko poznavanje Balkanskega polotoka (K. Petković, P. Stevanović, M. Herak), za regionalno geomorfologijo (R. Lazarević, C. Milić) in glaciologijo balkanskih gora. Kako so Cvijićeve ugotovitve o obsegu pole-

denitve še danes marsikje edine in točne še pol stoletja po Cvijičevi smrti, je govoril dr. M. Sifrer v referatu, ki je bil po mnenju večine eden najboljših. O krasu in Cvijičevi vlogi za razvoj krasoslovja so poročali J. Roglič (prebran referat ob odsotnosti avtorja), D. Petrović, J. Nicod iz Francije, S. Lang iz Madžarske, D. Manaković, J. Petrović in podpisani. Pol dneva so zavzeli referati o Cvijičevem pomenu za antropogeografsko poznavanje Balkanskega polotoka (M. Lutovac, B. Bukurov, M. Radovanović, J. Trifunović) ter za ekonomske in migracijske razmere polpretekla dobe. Razmeroma mnogi so poročali o Cvijičevem raziskovanju naselij in etnosocioloških razmer. Slišali smo nadalje razglabljanja o Cvijičevem doprinosu k razvoju znanstvene metodike, znanstvene misli, razvoju znanstvenih institucij in kadrov. Le redki so se zadovoljili z reprodukcijo geografske podobe ali regije, kot jo razodeva izredno obilna literarna zapuščina jubilanta. Večinoma so tej podobi priključili današnje stanje kot plod lastne raziskave. Odnos do Cvijiča se je menjal od govornika do govornika in od panoge do panoge. Nekaterim je ostal Cvijič nedosežen mojster, drugim so Cvijičeve ugotovitve pomembna sestavina današnjega mnogo podrobnejšega znanja, tretjim pa pomeni Cvijičevo delo že preseženo stopnjo v razvoju znanosti.

Ne da bi se spuščali v to, kateri govorniki so imeli v tem pogledu bolj prav, moramo priznati, da je Cvijič s svojo širino in ostrino opaznan položil temelje mnogim znanostim v naši državi. Pol stoletja po njegovi smrti so njegove številne objave še vedno pomembne za geotektonsko zgradbo, glaciacijo, zgodovino naselij in migracije na Balkanskem polotoku, v krasoslovju pa slovi kot pionir in je s svojim bogastvom idej še danes med najbolj citiranimi avtorji na svetu. Podpisani je v govoru o razvoju krasoslovja v Cvijičevem času in danes predlagal, da bi v naši državi pričeli izdajati mednarodni krasoslovni časopis, ki bi se ukvarjal s teoretskim krasoslovjem. Z njim bi najbolje počastili spomin pionirja krasoslovja. Geografi smo na simpoziju spoznali tudi, kako si tega vsestranskega in neumornega raziskovalca, katerega delo, razpeto v tri desetletja, je pomembno tudi za slovensko geografijo, lasti kot svojega očeta, pionirja ali zaslužnega sodelavca tudi vrsta drugih panog kot so etnologija, limnologija, arheologija in nova veda o naseljih: sociologija vasi. Za tako vsestransko osvetlitev Jovana Cvijiča gre vsa zahvala organizatorjem, ki so pritegnili k sodelovanju vrsto uglednih znanstvenikov iz raznih strok.

I. Gams

Sedmi mednarodni speleološki kongres v Sheffieldu (Anglija)

Glede na visoko raven angleške speleologije je bilo skoraj nujno, da so angleški krasoslovci na predzadnjem kongresu v Olomoucu l. 1973 prevzeli organizacijo naslednjega zborovanja (Prej so ta v razmaku štirih let bila v Franciji, Italiji, Avstriji, Jugoslaviji, ZR Nemčiji in v CSSR). Kot ponavadi so bile tudi v Angliji pred glavnimi zasedanji v Sheffieldu med 11. in 16. septembrom 1977 predkongresne in pokongresne ekskurzije po vsem Britanskem otočju, sestanki komisij, simpoziji in podobno. V primerjavi z zadnjim kongresom v Olomoucu je bil sedmi kongres, ki se ga je udeležilo okoli tisoč oseb (med njimi okoli trideset Jugoslovanov), nekoliko manj slovesen in prostorsko manj razbit, ker so bila vsa predavanja v eni stavbi, v univerzitetnem kolidžu. Bolj kot potek kongresa nas tu zanima prikazan napredek krasoslovja.

O njemu je poročevalcu laže razglabljati, ker so organizatorji, prvič v zgodovini mednarodnih speleoloških kongresov, predhodno natisnili referate. Ti so v publikaciji *Proceedings of the 7th International Speleological Congress Sheffield, England, 1977* (444 strani) skrženi, kar pa ni čudno. Obenem s številom udeležencev na kongresih se je večalo tudi število referatov. V štirih zvezkih, ki poročajo o delu V. kongresa l. 1965 v Ljubljani in Jugoslaviji, je 1273 strani. Organizatorji šestega kongresa v Olomoucu so morali